

עלון מס' 1048
וירא
יט' בחשוון תשפ"ז

ישא ברכה

יצא עלי אברכי הכולל שבמסדות "יחל יעקב", חולון
בראשות מרר עטר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

מזכה הרבים

מרגלית יקרה!

בתחילת פרשתנו יושב אברהם אבינו, זקן וחולה, ביום השלישי למילתו, בפתח האוהל ועיניו צופיות. מחכה הוא לאורחים שיבואו, שיוכל לגמול עימם חסד גשמי ורוחני, להאכילם ולהשקותם ולהודיעם אמונת אלוקי עולם, ואז: "וירא אליו ה'", זוכה הוא לגילוי שכינה. ואמר על כך במדרש, שכאשר נצטוו אברהם אבינו למול עצמו, אמר: עד שלא מלתי, היו העוברים ושבים באים אצלי. תאמר משמלתי אינם באים אצלי? אמר לו הקדוש ברוך הוא: עד שלא מלתי, היו בני אדם ערלים באים אצלך. עכשיו, אני בכבודי בא ונגלה עליך. זהו שכתוב: וירא אליו ה'. ותמה על הדברים רבינו האלשיך הקדוש זצ"ל, בלשונו הזהב: "הנה ראוי להעיר מה ראה על ככה אברהם, לטעון נגד מאמרו יתברך! מי שלא פצה פיו באמור אליו ה' קח נא את בנך אשר אהבת את יצחק והעלהו לעולה, לאמר לו: הלא אתה אמרת כי ביצחק יקרא לך זרע - איך בציווי זה ביקש טענה להפטר?". שאלה עצומה, אך לפני שנענה עליה נקדים שאלה נוספת: מה היה יחודו של אברהם אבינו? במה זכה להיות לאבי אומת הנצח? הן היו לפניו, וגם בדורו, צדיקים קדושים ואף נביאים: נח, שם ועבר. לדברי המדרש, האבות הקדושים אף למדו בשיבתם - מדוע לא זכו הם, והאבות זכו? רבינו הרמב"ם זצ"ל ענה על כך, בתחילת הלכות עבודה זרה בספרו הגדול: "כיון שהכיר אברהם את בוראו, התחיל להשיב תשובות על בני עירו, ולערוך דין עמהם, ולומר שאין זו דרך האמת שאתם הולכים בה. ושיבר הצלמים, והתחיל להודיע לעם שאין ראוי לעבוד אלא לאלוקי העולם, וראוי לאבד ולשבר כל הפסלים שלא יטעו בהם. כיון שגבר עליהם בראיותיו ביקש המלך (נמרוד) להרגו, ונעשה לו נס ויצא לחרוץ. והתחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול לכל העולם, ולהודיעם שיש אלוה אחד, ולו ראוי לעבוד. והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען, שנאמר: "ויקרא שם בשם ה' אל עולם", עד שנתקבצו אליו אלפים ורבבות, והם אנשי בית אברהם, ושתל בליבם העיקר הגדול הזה". והקשה שם רבינו הראב"ד זצ"ל: "ותמה אני, שהרי היו שם שם ועבר, איך לא היו מוחין?". ותירץ מרן הבית יוסף זצ"ל ב"כסף משנה": "שם ועבר היו מודיעים דרך ה' לתלמידיהם - אבל לא נתעוררו לקרוא ולהכריז כמו אברהם, ועל כן גדלה מעלתו ביותר!". כלומר: שם ועבר אומנם לא הסתגרו בביתם, הם עמדו בראש ישיבה נעלה - אבל לא ירדו אל העם! לא כינסו עצרות, ולא עוררו המונים!!! ואילו אברהם אבינו - את עצמו היה מוכן להשליך לכבשן האש, את בנו - להעלות לעולה, ואת תלמידיו - לגייס למרדף אחר ארבעת המלכים. אבל כשנצטוו למול, וחשש שהמילה תרחיק מביתו את הרחוקים כליל, את עוברי האורח - נרעש! "ריבונו של עולם", טען, "מה יהא על זיכוי הרבים, מה יהא על הפצת האמונה בקרב רחוקים!". וזו היתה גדולתו של אברהם אבינו, וזה סוד ייחודו ובחירתו! הבה נזכור את המשל הנפלא של הגאון רבי אברהם הכהן זצ"ל מספאקס שבתוניסיה: עובד חברת החשמל ישב בחדר המכוונות הענק ועיין בספר, ולפתע קרסה המערכת, כל המחוז שקע בעלטה. מכשירי החיאה פסקו מלפעול בבתי חולים, מעליות נתקעו בבתיים, אנשים כשלו ברחובות החשוכים, גנבים צהלו בשמחה. יש לקום ולהרים את המתג ש"קפץ". מיהר העובד, גישש ומצא את המגרה, פתח אותה, הוציא פנס כיס, הדליקו - והמשיך בקריאתו... דיו שיש לו אור, למה יטרח עבור אחרים?... לא זו דרכו של אברהם אבינו! וחוב מוטל עלינו: חייב כל אדם לומר אימתי יגיעו מעשי למעשה אבותי, אברהם יצחק ויעקב. חייב הוא לשאול עצמו מה עשו אבות העולם שכך חשק בהם ה'. ה' חשק בהם, בגלל עיסוקם בזיכוי הרבים. והחוב מוטל עלינו כולנו לעסוק בכך, איש כיכולתו.

אברהם אבינו יושב בפתח האוהל ומצפה לאורחים, אף על גב שהחום ששרר בחוץ היה נורא, וכפי שאמרו חז"ל, שהקב"ה הוציא חמה מנרתיקה! והנה מבחין אברהם בשלושה אנשים שלא היו אלא שלושה מלאכים, ופירש רש"י ז"ל מדוע שלושה: אחד לבשר את שרה, אחד להפוך את סדום, ואחד לרפאות את אברהם, ומשם הלך להציל את לוט. ובספר הנפלא "מעין השבוע" הביא את קושייתו של גאון עוזינו מרן החיד"א זצ"ל: הן לפי סדר פעולות המלאכים, היה ראוי למנות בראשונה את המלאך שבא לרפאות את אברהם! ותירץ, שבאמת לא היה אברהם אבינו נצרך למלאך שירפאו, שהרי אמרו חז"ל שמרגלית היתה בצוארו, וכל הרואה אותה היה מתרפא - ומדוע לא הביט בה אברהם עצמו? אלא, שמחיבובו את מצות המילה שעשה בבשרו ובגינה היה חלוש, לא רצה להרפא! לכן נשלח המלאך, לאותת לו שמסכימים מן השמים שיתרפא, ואז באמת לא נצרך לרפא, אלא הביט במרגלית ונרפא. נמצא שלמעשה לא נצרכה שליחותו של רפאל אלא כדי להציל את לוט! אחים יקרים, הנה מצאנו מרגלית יקרה עד היכן חיבבו אבותינו את המצוות, ומוטלת עלינו הזכות והחובה כאחד לאחוז בעבותות של אהבה בדרכיהם הישרות ולקיים את המצוות בשמחה ובחיבה בגיל ובחדוה. ויהי רצון שיתקיים בנו מהרה הברכה: "ישיש עליך אלוך כמשובש חתן על כלה" בבנין בית המקדש במהרה!

זמני כניסת ויציאת השבת

שבת	ה'א	י"ם	ח'סה	כ"ש
מיסתטבת	16:33	16:16	16:21	16:34
יציאת שבת	17:29	17:28	17:28	17:30
רביעית	18:04	18:07	18:02	18:05

הפטרת השבוע

הפטרה: ואשה אחת (מלכים ב ד, א-כג)

סיפור לשבת

הגאון רבי שאול הכהן זצ"ל מג'רבה זכה לשני שולחנות, לתורה ולגדולה במקום אחד. עשיר גדול היה, וגומל חסד. ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, ותרומתו נכבדה ורבה. מכיון שעמד בניסיון העושר, ניסוהו מן השמים גם בניסיון העוני, ונהפך עליו הגלגל רחמנא לציילן. זכרו בני ג'רבה את ידו הרחבה, הוקירו את גאונותו וגדלותו בתורה, והחליטו לתמוך בו ברווחה כדי שיוכל לשבת במנוחה על התורה ועבודת ה'. אבל "בני קורח לא מתו". נמצאו נרגנים חסרי לב שטענו, כי אין הקהילה חייבת בפרנסת הרב יותר משאר העניים. נכנסו רבני טונים בעובי הקורה, והזהירו לנהוג ברבי שאול כבוד ויקר ולהכיר לו טובה על פעלו הרב לרווחת בני הקהילה. אבל הנרגנים לא סכרו את פיהם. ופעם, כאשר רבי שאול ישב בראש אסיפת נכבדי הקהל, קם אחד והחל להתריס נגדו במילים בוטות. קם רבי שאול, שכהן היה, ואמר: "אבקש מכל הכהנים הנמצאים כאן, שיצאו יחד עימי". ידוע שכהנים רבים בלדבא. תמחו לבקשתו, אך שמעו לדבריו. רבי שאול יצא, והכהנים עימו. כאשר יצא האחרון שבהם - נפטר אותו אדם! והבינו שהתקיים כן מאמר חז"ל, שהקדוש ברוך הוא תובע את עלבוננו של החכם. ורבי שאול שידע כי גורלו של הנרגן נחרץ, מנע את הכהנים מלהטמא באוהל המת. מיני אז נזהרו הכל בכבודו, ונהנו מעצתו וברכתו.

הגאון רבי רפאל שלמה לנייאדו זצ"ל כיהן כרבה של ארם צובא, קהילת חלב שבסוריה, לפני כמאתיים וחמישים שנה. קדוש ונערץ היה, ודברו חוק לבני עדתו. יום אחד ניטש ריב בין שני סוחרים. הסתכסכו ביניהם בדיני ממונות, ואחד מהם הזמין את חבריו לדין תורה בפני הרב. שלח הרב את שמש בית הדין להזמין את הנתבע לבוא לפניו, אבל הלה חשש שיצא חייב בדינו, ולהמרות את פי הרב לא יוכל. מה עשה, שיחד את השמש בסכום כסף, כדי שיאמר לרב שלא מצאו בביתו. חשב השמש שאין רע בכך, אם לא יבוא היום יבוא מחר. לקח את הכסף והודיע כי לא מצא את האיש. שלחו הרב שישב על עקבותיו, ויביאהו. שב שמש בית הדין - ומצא שהבית ריק. האיש ראה את הנולד ומיהר לצאת לעיר סמוכה, כדי שלא יהיה תחת סמכותו של הרב ובית דינו. שב השמש וסיפר לרב, כי הנתבע נסע אל מחוץ לעיר, אבל סאת שליחיותיו לא תמא. הרב שלחו לקרוא לאנשי ה"חברה קדישא". הקברנים התייצבו, והרב הורה להם לכרות קבר עבור אותו סוחר. תמחו: וכי מי שמע כזאת, לכרות קבר לאדם חי? אבל לא היריהרו חלילה אחר רבם. בעומדם לפני סיום החפירה, הביאו את הסוחר הנמלט. מצאוהו על אם הדרך, מת מהכשת נחש... בהלוייתו, נשא הרב דברי הספד. בהספדו הדגיש כי המעז לפרוץ את גדר הציות לחכמי התורה מתקיימת בו אימרת חז"ל: "ופורץ גדר - ישכנו נחש". אומנם הוסיף, כי עונש זה שהשיג את הנמלט גרם לחיזוק גדרי הציות לחכמי התורה, וכיפר לו על עונו והנחילו עולם הבא!

(מעייין השבוע)

מטעמים לשבת חידושים לפרשת השבוע

"וירא והנה שלושה אנשים... וירץ לקראתם מפתח האהל" (יח,ב)

שנינו במסכת שבת (קכז,עא): "אמר רב יהודה אמר רב: גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה". שואל על כך האדמו"ר רבי ישראל ממודיץ: מה ראו חכמינו ז"ל להעמיד מצות הכנסת אורחים מעל הקבלת פני השכינה? כלום לא די בכך, אם נעמיד מצוה זו כשווה להקבלת פני השכינה? אלא - משיב האדמו"ר ממודיץ - חכמינו ז"ל אמרו במסכת סנהדרין (מב,עא): "אלמלי (אילו) לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחודש - דיים". וכיוון שכך הדבר, אילו היתה מצות הכנסת אורחים שקולה ושווה להקבלת פני השכינה - יכול היה אדם להסתפק בהכנסת אורח לביתו פעם אחת בחודש ולצאת בכך ידי חובת המצוה. משום כך הורו לנו חכמי ישראל, שמצות הכנסת אורחים גדולה מהקבלת פני השכינה, ודבר זה מלמדנו, שיש לקיים מצוה זו בכל עת ובכל שעה. ולא עוד, אלא שאין אדם רשאי לשבת בביתו באפס מעשה ולחכות לקבלת אורחים המזדמנים אצלו, אלא עליו לתור אחרי אורחים - כפי שנהג בשעתו. אברהם אבינו.

(פרפראות לתורה)

"זעקת סדום ועמורה כי רבה" (יח,כ)

פירש הרב "צרור המור" זצ"ל: יש חטאים חמורים, עבירות נוראות אשר די באחת מהן לגזור מוות על האדם. ויש חטאים קלים, עבירות שאדם דש בעקביו, אבל כשהן מוכפלות הריהן כנימים דקים של חבל הנשזרים יחדיו עד להיותם כבל עבה וחזק. כמו שנאמר: "וכעבות העגלה, חטאה". וכלשון החסיד בחובות הלבבות "אין קטנה בעבירות עם ההתמדה, ולא גדולה בהן עם בקשת מחילה". בסדום, היו שני הסוגים גם יחד, ריבוי הן בכמות והן באיכות החטאים. וזה שנאמר "זעקת סדום ועמורה כי רבה", ריבוי בכמות, "וחטאתם כי כבדה מאוד" - ריבוי באיכות!

(מעייין השבוע)

"ויקרא אליו מלאך ה' מן השמים" (כב,יא)

מה טעם ניתנה המצוה לשחוט את יצחק מפי השם יתברך עצמו, ואילו המצוה שלא לשחטו ניתנה מפי מלאך? ברם, רמז יש בדבר, ללמד, כי כדי לעשות רעה לאדם, אין לשמוע בקול איש ואפילו בקול מלאך, כי אם רק בקול השם יתברך עצמו, ואילו שלא לעשות רעה לאדם, אפשר לשמוע גם בקול מלאך...

(מעיינה של תורה בשם דבש השדה)

"וישב אברהם אל נערי ויקומו וילכו יחדיו" (כב,יט)

למה מספר לנו הכתוב כי שב אברהם אל נערי, ומה רוצה לומר לנו בזה? דבר גדול - אומר רבי שמואל מקמינקא זצ"ל - משמיענו הכתוב: אברהם שנתנסה ניסיון כה גדול ניסיון העקידה ועבר אותו בשלום, אף על פי כן לא נכנס בליבו שמץ של גאווה לגדלות, אלא "וישב אברהם אל נערי ויקומו וילכו יחדיו", יחדיו בשווה, לא היה בו באברהם שום רגש של התפעלות מעצמו ומצדקתו ומן המעשה הגדול שעשה, ולא הרגיש אפילו קורטוב של התנשאות על נערי...

(תורת הפרשה בשם על התורה)

חנוך לנער

האמא קובעת

עיקר צביונו של הדור הבא מותנה בחינוך של הילדים, והאמהות הן הקובעות את צורת חיי המשפחה בכלל ובפרט. כי כל כשרות הבית, היסודות של טהרת המשפחה, היסודות של חינוך הילדים, הכל תלוי ביחסה של עקרת הבית ובחינוך שקיבלה. אם האישה חדורת חינוך דתי, הרי שגם גידולי הבית יהיו גידולי תפארת לעם ישראל בכל התנאים והנסיבות. אף הזקנים שברכו את בועז כאשר לקח לאישה את רות, אמרו לו: "יתן ה' לך את האישה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהן את בית ישראל, ויהי ביתך כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה", כי כל בנין הרוח של בית ישראל הוקם על ידי אמהות ישראל רחל ולאה ותמר. ואף גאולת ישראל באה בזכות בקשתה של רחל אימנו, כמו שנאמר: "קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו", והקדוש ברוך הוא משיב לה: "כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעולתך נאום ה' ושב מארץ אויב ויש תקוה לאחריתך נאום ה' ושב בנים לגבולם". חלקן של הנשים בבנין בית ישראל על יסודות הקדושה והטהרה הוא קובע ומכריע ביחס לכל דמות החיים וצביון הליכותיו. הנשים בונות והנשים הורסות. ידוע ממציאות היומיומית שכאשר האמא "מדרבנת" את הילדים בנועם אמריה ללמוד ולשנן, להתפלל או לברך, הדברים מתקבלים מיד. לא לחינם הכתוב קורא לתורה "תורת אמן", ולא לחינם חז"ל התפארו באמא כגון: אשרי יולדתו או "שמן וחמין שסכנתי אימי בקטנותי עמדו לי בזקנותי". (חולין כד:)

אשריהן האמהות המוסרות נפשן בעבור תורת בניהם ששכרן מושלם בשמים, חיזקו ואימצו.

זכו - שכינה ביניהם

לאיזו צרה נקלענו

רבים הם האנשים שלאחר תקופת נישואין מסוימת טוענים שנפלו לצרה גדולה ולמקח טעות, ולא זה/זו הבן/בת זוג שהתכוונו. השוטים שבהם רצים לבית הדין הרבני להסדר גט, היותר חכמים "סוחבים" את החבילה עם מריבות והתפרצויות, אך החכמים רואים את הטוב שבשני, מטפחים אותו, מגדלים ומרוממים. ומה בקשר לצרות? הרי יש צרות גדולות יותר לאנשים וטוב שזו רק צרותנו! ישתבח שמו לעד! ואם בעלי אמונה הם, אף יוצאים בריקוד ובמחול, וה' הופך את הכל לטובה. ומסופר על הגאון רבי ישראל גוטמן זצ"ל רב העיר בקהילת יאסי שברומניה, שאחת הנשים הנכבדות הגיעה אל ביתו. פניה של האישה הפיקו מרירות, מרירות נשמעה גם בקולה כשצעקה: רבי! אינני מסוגלת לסבול עוד את הצרות שגורם לי בעלי, לא אצא מכאן עד אשר יבטיח לי הרבי כי יסדיר לי גט, כיון שרצוני להתגרש מבעלי. מוכן אני להסדיר את ענין הגט - השיב לה הרבי בלשון פיוס - אך זאת רק אם תמלאי את הוראותי. וכך עליך לעשות: במשך חודש ימים יהא עליך ללכת בכל ערב שבת לבתים השוכנים ברובע העוני שבעירנו, ולחלק לעניים המתגוררים שם לחם ובשר לכבוד שבת, ולאחר חודש - אסדר את הגט. האישה הסכימה ויצאה את בית הרב. משחלף חודש והאישה לא הופיעה בשנית אל הרב על מנת לדרוש את הגט, שלח רבי ישראל לקרוא לה, ואז שאל אותה מדוע לא באת מקץ חודש? השיבה האישה: בכל ערב שבת, כשעברתי בבתי העניים, ראיתי מה הן צרות אמיתיות, נוכחתי שיש אנשים שלהם צרות גדולות משלי, והחלטתי שמוטב כי לא אתגרש... ובלילה הוסיפה האישה: ורק בזכות חוכמתו של רבנו - ראיתי את פני הדברים והחלטתי את אשר החלטתי...

ואשרי הזוכים לראות את האור ולהתעלם מן החושך, חייהם ככפליים ונהנים הם בזה ובבא.

עשה לך רב

שו"ת ממו"ר הרה"ג
הרב יוסף מונרבי שליט"א

אם כולם בפניו יברך על פרי אחד ויפטור את כולם. אם רק סוג אחד לפניו והשאר במקרה, אינו צריך להביאם לפניו, אלא יברך על כל אחד בנפרד כשיאכלנו.

מי שקנה את הדירה שגר בה עד עתה בשכירות, האם יש לו דין של קנה בית חדש לענין ברכת שהחיינו?

תמיד יש שמחה בקניית בית, אך אין מברכים שהחיינו על קניית בית. ובכל אופן טוב שיקנה בגד חדש או יקח פרי חדש ויברך עליהם שהחיינו ויפטור את הבית. וראה מה שכתבתי בזה בספרי באר השמחות.

מברך עליהם?

אין הבדל בין סודה למים בענין זה.

האם תה דינו כמים לשתותו קודם הבדלה?

על פי מה שפסק מרן בשולחן ערוך ההיתר קיים רק במים, ולפי הקבלה אסור גם במים וכל שכן בתה.

האם שייך לברך בזמננו ברכת מחיה המתים על חברו שרואהו לאחר י"ב חודש?

אם לא ראה אותו וגם לא שמע ממנו לא בכתב ולא בעל פה, לא מדרך מכשירי הטכנולוגיה ולא כלום, מברך.

מי שיש לפניו כמה פירות חדשים, האם

מברך שהחיינו על כל מין בפני עצמו?

אדם שבנו עבר ניתוח, האם צריך הבן או

האב לברך הגומל?

ברכת הגומל שייכת רק לחולה עצמו ואין האב רשאי לברך הגומל בעבור בנו. ואם נתחייב האב בברכת הגומל, רשאי לכוין לפטור גם את הבן.

אדם שצריך לברך ברכת המזון ונצטרך

לנקביו ויצא, איזה ברכה יברך תחילה, אשר

יצא או ברכת המזון?

יברך אשר יצר שהיא תדירה יותר, וטוב שיאכל עוד איזה חתיכת לחם לאחר יציאתו מבית הכיסא קודם ברכת המזון.

אדם ששותה סודה שלא לצמא, האם

אל תקרי הליכות אלא הלכות

לצורך בדיקת הפסק בטהרה וכיצא בזה (ולא שייך בזה דין מחתך, כי לצורך בדיקת הפסק בטהרה מסתמא אינה מתכוונת למידת אורח ורוחב), מכל מקום נכון לחוש לדברי המחמירים בדבר, ותבדוק בכתנות נקיה שבדוקה יפה, אם אין צמר גפן מוכן מערב שבת.

מותר להשתמש בשבת בחיתולים חד פעמיים (טיטולים), אבל יש לזהר שבזמן שמפריד האיספלנית מהדבקתה בשבת, יסירה ויפרידנה לאט לאט ולא בחפזון ובבת אחת, כדי שלא יקרע מהבגד בעת הפרדתה, ואז גם אם במקרה נקרע הבגד, הרי זה בגד דבר שאינו מתכוין ומותר. ובקשר לפתיחת המדבקות הסגורות מאז הייצור, יש להתיר לפותחו ולהפרידו בשבת, אבל יותר עדיף לפתוח את המדבקות בערב שבת. וחיתולים שאחר הדבקת האיספלנית אי אפשר בשום אופן להפרידה מהבגד בלי לקרוע, והדבקתה היא לקיום לעולם, יש להחמיר מלהשתמש בהם בשבת.

מותר לקנח בממחטה לחה תינוק שעשה צרכיו, אבל אסור לתולשה מגליל הממחטות, אלא יתלוש מערב שבת ויניחם בשקית או בקופסא סגורה שלא יתייבשו. וכשמקנח בממחטה הלחה את התינוק יזהר לקנח בנחת, באופן שלא יהיה נסחט בודאי, (ומכל מקום אין לאסור גם כשמקנח בנחת שמא יקנח בחוץ ויסחט).

מותר לקרוע שקיות נייר או ניילון שיש בהם דברי מאכל, ובלבד שלא ישתמש בהן שימוש נוסף אחר פתיחתן והרקת תוכנן.

(השבת והלכותיה)

יש אומרים שמותר לחבר בשבת פרווה של צמר במעיל גשם על ידי רוכסן, ואין בזה חשש של תופר. ויש חולקים ואומרים שאסור לחבר בשבת על ידי רוכסן. וכיון שיש בזה מחלוקת, לכן עדיף יותר לחבר את הפרווה מערב שבת, ורק אם שכח מערב שבת לחבר, ומזג האויר נשתנה בשבת יש לסמוך על המתירים ולחבר בשבת.

אין קורעין את הנייר מפני שהוא כמתקן כלי. ואם מקפיד לחתוך במידה חייב גם משום מלאכת מחתך.

אסור לקרוע נייר טואלט לצורך קינוח, ומכל מקום במקום הכרח גדול ובאין עצה אחרת כגון ששכחו לקרוע מערב שבת או שנגמרו הניירות הקרועות, יש להתיר לחתוך רק בלאחר יד, כגון לקרוע ברגלו או במרפקו ושלא במידה (ולא מועיל לקרוע ביד שמאל, כי יד שמאל נחשבת שינוי רק במלאכת כתיבה). וישתדל לקרוע דוקא שלא במקום הניקוב כדי להמנע מאיסור מחתך.

המדבק ניירות או עורות הרי זה תולדת תופר וחייב, וכן המפרק ניירות דבוקין או עורות דבוקין ולא נתכוון לקלקל בלבד הרי זה תולדות קורע וחייב. ולכן יש לזהר כשקונה ספר חדש שיפריד את הדפים מערב שבת אם יודע שיצטרך את הספר בשבת. ואם נדבקו דפי הספר על ידי שווא ודומה - מותר לפותחן, שכיון שלא נעשה לקיום אינה דומה לתופר וממילא אין פתיחתו דומה לקורע, וספר חדש שנותרו בו דפים שלא נחתכו בכמות - אסור לקרועם בשבת.

אם יש צורך בשבת להשתמש בצמר גפן, יש להכין מערב שבת צמר גפן תלוש במידה מספקת, ואף על פי שיש פנים להקל בתלישת צמר גפן בשבת

התופר שתי תפירות בשבת - חייב (כלומר הכנסת המחט עם החוט והוצאתם פעמיים), והוא שקשר ראשי החוט מכאן ומכאן כדי שתתקיים התפירה ולא תשטם. ואם תפר יותר משתי תפירות אפילו שלא קשר חייב, שהרי מתקיימת התפירה.

אסור למתוח חוטו של תפר שנתרופף כדי להדק את התפר. ויש אומרים שאסור גם למתוח את החוט המחבר את הכפתור לבגד כשנתרופף.

שרוך המושחל בקצה כובע של מעיל גשם, מותר למתוחו או להרפותו בשבת, אף על פי שבמתחתו מתכווץ הכובע ומתהדק סביב לראש, ובהרפיתו נפתח הכיווץ וההידוק, שהואיל וסופו לפשוט את הכובע ולהרפות את ההידוק אין כאן תפירה המתקיימת, וגם אין כאן דמיון לתפירה כלל, כיון שיש נקב מיוחד בקצה הכובע שבו מושחל החוט.

אסור להסיר כפתור מן הבגד אפילו אם נתרופף החוט המחברו, וכן אסור להסיר את חוטי התפירה שנשארו אחרי נשירת הכפתור.

מותר לתחוב סיכת ביטחון בבגד לכל מטרה נחוצה, כגון להחזיק את הבגד במקום כפתור שנפל, או לאחות קרע שבבגד, ומעיקר הדין מותר לתחוב אפילו שלוש תחיבות. והמחמיר שלא לתחוב כי אם שתי תחיבות תבוא עליו ברכה.

אסור לתת נוצות בכר ובכסת - אם הנוצות לא היו באותו הכר והכסת, אבל נוצות שנפלו מן הכר והכסת - מותר להחזירן לאותו כר וכסת, אבל יזהר שלא יתפור. וצריך לזהר שלא להניח בגדים בתוך הכיס כדי שיהיה כמו כר לשכב עליו.

משל ונמשל

על מדינות רבות, מפני כך לא ימצאו בארמון המלוכה קומץ זרעונים למאכל ציפור קטנה?... **כן הוא גם הנמשל** - אמר ה"חפץ חיים" זצ"ל - האם בגלל שמועה כי היוקר מאמיר לא ימצא בעולמו של הקדוש ברוך הוא, מלך מלכי המלכים, חופן זרעונים הדרוש לנו למחיה?..

לעני אחד היה אח בארץ רחוקה. לימים שמע העני כי אחיו עלה מעלה מעלה, התעשר עושר רב והפך לאחד משרי המלך. שמח העני שמחה גדולה. לשמחה מה זו עושה - תמהו קרוביו - וכי ביקשת ממנו דבר מה ונתן לך? והלא אתם גרים מרחק רב איש מאחיו, ומה תועלת תצמח לך מעושרו של אחיך? ובר מזאת, אף אם תטריח את עצמך ותיסע אליו בבקשה כי יטיב את מצבך, מי לידך יתקע כי לא יטרוק את דלתו בפניך?... צודקים אתם - ענה העני - אולם שמח אני שאחי עשיר, וטוב לי הדבר עשרה מונים מאשר שהיה עני, שהרי אומנם אם אחיליט לנסוע אליו ולבקש עזרה - אולי יעזור ואולי לא, אולם אם היה עני - בודאי שלא היה מושיט לי כל עזרה ואפסו סיכויי... **כן הוא גם הנמשל** - אמר המגיד מדבונא זצ"ל - כמה יש לו ליהודי לשמוח על שיש לו אלוקים, כמאמר הכתוב: "גדול אדונינו ורב כח", וכן הוא מה שכתוב בתהלים (פרק כא): "ה' בעוזך ישמח מלך ובישועתך מה יגל מאוד". השם יתברך בטוב יכול לעזור לנו! (משל למה הדבר דומה)

יש ואדם שומע שמועה כי זמנים קשים באים לעולם היוקר - מאמיר וכדו', וליבו מתמלא דאגה מהיכן תבוא פרנסתו ופרנסת בני ביתו? **משל נאה המשיל** רבי ישראל מאיר הכהן בעל ה"חפץ חיים" זצ"ל בענין זה: קיסר אחד מלך ביד רמה על מדינות רבות ועשירות. בכל רחבי ממלכתו היו שדות וכרמים מהם היו מתפרנסים נתיניו הנאמנים, ולא חסרו דבר. פעם אירע שכמה אנשים זממו להפיל את הקיסר ולנשל אותו מכיסאו, הדבר נתגלה בעוד מועד, והקושרים הושמו בבית האסורים. שם המתינו למשפטם באשמת בגידה. לפני המשפט יצא הקיסר לשוח בגינת הארמון. היתה לו גינה רחבת ידיים ובה מיני פרחים ריחניים ועצי פרי מבלבלים, ובינות לעצים פכה מעיין קטן שזרם ביובלים קטנים ובו דגי זהב. לפתע ראה הקיסר על עץ אחד ציפור שיר קטנה שהנעימה בציוצה ובזימרתה. ציוה הקיסר למשרתיו לצוד את הציפור ולכלוא אותה בכלוב גדול, ואת הכלוב יניחו באולם הגדול לימין כיסאו כדי שתרנין אל ליבו בזימרתה הנפלאה. עשו המשרתים כמצות הקיסר. כאשר הובילו את הכלוב אל הארמון נאנח אחד המשרתים. שאלוהו חבריו - מדוע אתה נאנח? נאנח אני - השיב המשרת - כי נכמרו רחמי על הציפור הקטנה. האם לא שמעתם כי נתגלתה חבורת אנשים שזממה להפיל את הקיסר? ובעת כזו מי ידא לציפור הקטנה ומי יתן ליבו עליה? ודאי תגווה מרעב... משום כך אתה נאנח? צחקו חבריו - וכי משום שכמה אנשים עלה בדעתם להפיל את הקיסר האדיר המולך

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
יצחק בלו
בן שרה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
אבי אנוך קזר
בן שלמה
ופרידה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
מזכה הרבים
ר' חיים אברהם
בן נזירה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר
המזכיר ביסורים
עזרא
בן גוהר
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
פרידה
בת מליה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזכרת ביסורים
שושנה פריה
בת סלימה
ת.נ.צ.ב.ה.

רוצה להיות
מזכיר הרבים
ולהפיץ את העלון?
052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניי העלון אפשר לפנות לטלפון: **052-7647449**
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: **yeasa.beracha@gmail.com**
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

